

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău din 18 iulie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2019, declarat de inculpatul

Slobodeniuc Marc XXXXXX.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 03.01.2019 – 18.07.2019,
instanța de apel: 11.10.2019 – 04.12.2019,
instanța de recurs: 24.07.2020 – 15.10.2020.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău din 18 iulie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Slobodeniuc Marc a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal la 1 an închisoare.

Potrivit art. 85 alin. (1) Cod penal, prin adăugirea parțială a pedepsei aplicate prin sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 03.08.2016, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 5 ani și 2 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la intrarea în vigoare a sentinței.

2. Instanța de fond a constatat că la 03 decembrie 2018, aproximativ orele 12.48, inculpatul Slobodeniuc M., din interes material, pe ascuns, a pătruns în secțiunea marfă a autovehiculului „Wolksvagen Caddy”, n.î. XXXXXX, parcat în XXXXXX,

XXXXXX, de unde au sustras un sac în care se aflau: pantaloni copii - 7 bucăți la preț de 54,17 lei fiecare, tricou bărbați m/lungă - 20 bucăți, la preț de 66,67 lei/buc.; tricou femei m/lungă - 15 bucăți, la preț de 66,67 lei/buc., tricou bărbați m/lungă manjet - 10 bucăți, la preț de 91,67 lei/buc., maiou de corp femei - 10 bucăți, la preț de 25,00 lei/buc., costum sport bărbați - 10 bucăți, la preț de 100,00 lei/buc., tunică femei - 10 bucăți, la preț de 66,67 lei/buc., malete copii - 5 bucăți, la preț de 41,67 lei/buc., tricou băieți m/lungă - 5 bucăți la preț de 33,33 lei/buc., cămașa de noapte femei m/lungă - 5 bucăți la preț de 58,33 lei/buc., pijama femei cu pantaloni - 5 bucăți la preț de 91,67 lei/buc., ce aparțin SRL „JurCris”, careia i-au fost cauzate daune considerabile, în sumă totală de 6670, 83 lei.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și probele administrate, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată.

În baza probelor administrate, instanța a încadrat acțiunile inculpatului pe art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, ca furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane prin pătrunderea în încăpere, în alt loc de depozitare sau în locuință cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 75 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, că inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, a recunoscut vina și s-a căit sincer, că au fost stabilite circumstanțe agravante – săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară, prin sentința din 03.08.2016 fiind condamnat în baza art. 186 alin. (4), 90 Cod penal la 5 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 3 ani, că a săvârșit infracțiunea în perioada de probațiune, în privința lui fiind aplicabile prevederile art. 85 Cod penal, concluzionând că pedeapsa cu închisoare, este în măsură să asigure reeducarea acestuia și exercitarea unui control ce vine să prevină antrenarea sa viitoare în activități de același gen, raportat la fapta comisă, gradul de pericol social al acesteia, alte sancțiuni nonprivative de libertate nefiind suficiente.

3. Avocata Irina Lazur a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în privința inculpatului să fie aplicate prevederile art. 90, 90¹ Cod penal.

Apelanta a invocat că inculpatul a recunoscut integral vina și a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate la urmărirea penală, a comis o infracțiune mai puțin gravă, a contribuit activ la descoperirea acesteia, s-a căit sincer de cele comise, a reparat prejudiciul cauzat părții vătămate, încheind un acord de împăcare, nu este angajat în câmpul muncii, se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, nu consumă alcool, împrejurări în care pentru infracțiunea comisă urma a-i fi stabilită o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, ulterior, la stabilirea pedepsei definitive, fiind posibilă aplicarea art. 90¹ Cod penal.

4. Potrivit Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2019, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a indicat că prima instanță corect a ținut cont de caracterul, pericolului social și gravitatea infracțiunii comise de inculpat, stabilindu-i pedeapsă cu

închisoare, în limitele noi conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, potrivit căror inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, ori, altă pedeapsă nu va realiza scopul legii penale prevăzute de art. 61 Cod penal, fiind stabilit că anterior acesta a mai comis infracțiuni similare, fiind acordată posibilitatea de a se corecta, însă într-o scurtă perioadă de timp iarăși a comis o infracțiune, deci, pentru el a devenit o îndeletnicire de a încălca normele legale și a duce un mod de viață vicios.

Totodată, argumentele apărării că inculpatul se caracterizează pozitiv, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii și a reparat prejudiciu material au fost luate în considerare de instanța de fond, fiindu-i aplicată o pedeapsă în mărime minimă prevăzută de art. 186 alin. (2) Cod penal, în raport cu prevederile art. 364¹ Codul de procedură penală.

Pe lângă aceasta, afirmația apărării privind aplicarea unei pedepse prea severe în absența circumstanțelor agravante este nefondată, deoarece la stabilirea pedepsei, instanța de fond, pe lângă faptul că a luat în considerație circumstanțele cauzei, a ținut cont și de efectul preventiv al sancțiunii penale, precum și de comportamentul inculpatului până și după comiterea infracțiunii.

Astfel, nu sunt temeiuri de aplicare a instituției suspendării executării pedepsei față de inculpat, corectarea și reeducarea acestuia fiind posibilă numai prin executarea reală a pedepsei cu închisoarea, pedeapsa având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Conform art. 85 alin. (1) și (3) Cod penal, dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. Pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată.

Ori, prin sentința din 03.08.2016, inculpatul a fost condamnat în baza art. 186 alin. (4), 90 Cod penal, la 5 ani închisoare, cu suspendarea executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 3 ani și a comis o nouă infracțiune mai puțin gravă în termenul de probă, iar instanța de fond corect a aplicat în privința lui prevederile art. 85 Cod penal, adăugându-i parțial pedeapsa aplicată prin sentința anterioară, împrejurări în care sunt neîntemeiate argumentele apărării.

Reieșind din prevederile art. 90¹ Cod penal, în coroborare cu materialele cauzei, instanța de fond a ajuns la concluzia corectă că scopul pedepsei penale poate fi atins doar prin ispășirea unei pedepse privative de libertate cu executarea integrală a termenului stabilit or, pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale

pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane.

Deci, urmează a fi respinse alegațiile apărării că pedeapsa stabilită de prima instanță este prea aspră, or, instanța de fond a luat în considerație toate circumstanțele cauzei și a ajuns la soluția corectă de numire inculpatului a unei pedepse cu închisoare cu executarea acestei pedepsei integrale, aceasta fiind legală și echitabilă.

5. Inculpatul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită pedeapsa cu aplicarea prevederilor art. 90, 90¹ Cod penal.

Recurentul a indicat că cumularea sentințelor s-a făcut inechitabil, pedeapsa definitivă stabilită prin cumul parțial fiind prea aspră.

Ori, el a recunoscut integral vina și a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate la urmărire penală.

Instanțele de fond și de apel au omis circumstanțele atenuante prevăzute la art. 75 alin. (1) Cod penal, și anume, că a comis o infracțiune mai puțin gravă, a contribuit activ la descoperirea acesteia, s-a căit sincer de cele comise, a reparat prejudiciul cauzat părții vătămate, încheind un acord de împăcare, nu este angajat în câmpul muncii, se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, nu consumă alcool.

Astfel, pedeapsa prin cumul parțial de sentințe nu a fost stabilită echitabil și urma a-i fi aplicată o pedeapsă conform art. 90 Cod penal, pentru săvârșirea infracțiunii în speță, iar la stabilirea pedepsei definitive era posibilă aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal, cu aplicarea pedepsei minime cu închisoare și restul termenului să fie executat cu liberare condiționată.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Conform art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

Sub acest aspect se reține că, recursul este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) și (10) Cod de procedură penală, care prevede următoarele temeiuri - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt,

care a afectat soluția instanței, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale (*pct. 5. din decizie*).

Însă, în recursul respectiv, în pofida normelor de drept enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, asupra căror motive concrete din apel nu s-ar fi pronunțat instanța, care ar fi erorile de drept și esența că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că instanța ar fi admis o eroare gravă de fapt, dar raportată la prevederile art. art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care ar fi afectat soluția instanței, fiind omisă în totalitate argumentarea ilegalității hotărârilor atacate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurent.

Ori, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor atacate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, inclusiv ale art. 7, 61, 75, 85 alin. (1), (3) Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de

urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. Dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. Pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată.

În consecutivitatea enunțată, instanțele de fond și de apel, just au concluzionat că în cazul în care inculpatul a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, dar anterior a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni similare, însă nu și-a făcut concluziile de rigoare, nu a pășit pe calea corijării și din nou, cu intenție, a comis o infracțiune în perioada de probațiune, chiar și în prezența circumstanțelor atenuante invocate de inculpat (*pct. 5. din decizie*), aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal, ar reprezenta o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Astfel, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării (*pct. 2., 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 5. din prezenta decizie*, este întemeiate doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propun inculpatul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul nominalizat au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5.1. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Slobodeniuc Marc XXXXX, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 18 iulie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2019, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 06 noiembrie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun